

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

М.З.Н.

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

Мала академія наук
України під егідою
ЮНЕСКО

Національний
технічний університет
ДНІПРОВСЬКА
ПОЛІТЕХНІКА
1899

Міністерство освіти і науки України
Національна академія наук України
Національний центр «Мала академія наук України»
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
Київський національний університет
будівництва і архітектури
Національний університет «Запорізька політехніка»
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»
Національний університет «Львівська політехніка»

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

**ХVІІІ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«АКАДЕМІЧНА Й УНІВЕРСИТЕТСЬКА
НАУКА: РЕЗУЛЬТАТИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ»**

09 – 12 грудня 2025 року
Полтава

різноманітні перекладацькі трансформації, переклад окремих мовних одиниць тощо та практичні навички й уміння їх застосування для здійснення перекладу. Інструментальна субкомпетентність (the instrumental subcompetence) є важливою для сучасного перекладача, так як вона охоплює навички й уміння використовувати різні технології у процесі виконання професійної діяльності. Психофізіологічна субкомпетентність (psycho-physiological subcompetence) пов'язана з когнітивними та поведінковими аспектами перекладу. Окремо варто відзначити стратегічну субкомпетентність (strategic subcompetence). Окрім того, що вона є інтегральним компонентом моделі PACTE, вона також відіграє важливу роль в розв'язуванні перекладацьких завдань.

Висновки. Підбиваючи підсумки, можна стверджувати, що, на думку PACTE Group, професійна підготовка майбутнього перекладача має на меті формування шести взаємопов'язаних субкомпетентностей, представлених сукупністю знань, навичок і умінь. Кожна з них виражає важливий аспект професійної діяльності сучасного перекладача. Всі вони об'єднані в єдину систему за допомогою стратегічної субкомпетентності, яка керує процесом перекладу та впливає на процес формування інших субкомпетентностей.

Література:

1. PACTE. (2003). *Building a translation competence model*. In F. Alves (Ed.), *Triangulating translation: Perspectives in process-oriented research* (pp. 43–66). Amsterdam: John Benjamins.
2. PACTE. (2014). *First Results of PACTE Group's Experimental Research on Translation Competence Acquisition: The Acquisition of Declarative Knowledge of Translation*. *MonTI : Monografías de Traducción e Interpretación*, 85–115.
3. PACTE Group (2005). *Investigating Translation Competence: Conceptual and Methodological Issues*. *Meta : journal des traducteurs / Meta: Translators' Journal*, 50(2), 609–619.
4. Thunnissen, L. (2015). *The Framework and other models: comparison to PACTE and EMT. The PETRA-E meeting*. Misano.

УДК 711.4

ВПРОВАДЖЕННЯ ТЕМАТИКИ ФЕДЕРАЛЬНИХ КОНГРЕСІВ З ПИТАНЬ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ МІСЬКОГО РОЗВИТКУ (НІМЕЧЧИНА) У ПРАКТИКУ ВІДБУДОВИ УКРАЇНСЬКИХ МІСТ

Вадімов В.М.

Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
vmvadimov@ukr.net

Практика просторового розвитку міст у Німеччині постійно знаходиться під увагою наукових фахівців, практикуючих архітекторів та громадськості. Обговорення поточних актуальних питань просторового розвитку міст реалізується у форматі проведення щорічних Федеральних конгресів розвитку міст. Федеральне міністерство житлово-комунального господарства, міського розвитку та будівництва Німеччини разом із Конфедерацією міністрів будівництва німецьких земель, Асоціацією німецьких міст та Німецькою асоціацією міст та муніципалітетів стають організаторами проведення Федеральних конгресів. Важливою ознакою для процесів регулювання просторового розвитку міст у Німеччині є принцип субсидіарності. Це зумовлено його закріпленням у Європейській хартії місцевого самоврядування. Принцип субсидіарності стосується організації владних інституцій загалом від загальнодержавного до регіонального рівня, націлює процес надання публічних послуг на максимальне наближення їх до рівня споживання, підняття дієвості громадянського суспільства. Такий підхід притаманний у розвитку міст Німеччини, коли місцеві громади, громадяни мають пріоритетний вплив на формування міського середовища.

Завдяки прихильності до ідей громадянського суспільства органи місцевого самоврядування допомагають німецьким містам успішно долати кризи відповідно до «Меморандуму про міську стійкість» прийнятого на 14-му Федеральному конгресі в Кельні в 2021 році. Відповідно до матеріалів цього Федерального конгресу міста також мають стати невід'ємною частиною розробки та реалізації глобальних стратегій та міжнародного співробітництва. У «Новій Лейпцизькій хартії – перетворююча сила міст для загального блага» у 2020 році було підтверджено співпрацю на європейському рівні та зміцнення здатності діяти на муніципальному рівні.

15-й Федеральний конгрес національної політики міського розвитку відбувся у Берліні у 2022 році. Однією з головних тем Федерального конгресу стала тема проблем та рішення для інтегрованого міського розвитку на глобальному та місцевому рівнях під назвою «Формування трансформації – нова ера міської стійкості». Завдяки співпраці на муніципальному, земельному та федеральному рівнях, конгрес підтвердив спільний характер національної політики міського розвитку. За участю відомих міжнародних експертів у сфері просторового планування та представників політики, планування та громадянського суспільства були обговорити теми міської стійкості, інтегрованої політики міського розвитку та конкретні місцеві проблеми. Підготовлена програма-рекомендація міського розвитку під назвою «Перетворення форми – пробудження до стійкості міст».

17-й Федеральний конгрес з національної політики розвитку міст під темою «Співпраця в розвитку міст – альянси заради спільного блага» відбувся у 2024 році Гейдельберзькому конгрес-центр (НСС) міста Гейдельберг. Історичне місто знаходиться на південному заході країни у землі Баден-Вюртемберг. Розташоване воно в дуже мальовничому місці на схилах річки Неккар приблизно в 100 кілометрах від Франкфурта-на-Майні. На конгресі обговорювались актуальні підходи та стратегії співпраці в політиці міського розвитку та були розроблені ідеї сталого інтегрованого розвитку міських і сільських територій на національному, європейському та міжнародному рівнях. Важливим є результат демонстрації можливості адаптації сучасних підходів у трансформацій міського середовища на прикладі історичних міст.

18-й Федеральний конгрес з питань національної політики міського розвитку мав тему «Соціально. Продуктивно. Зелено – чудові райони». Федеральний конгрес відбувся у 2025 році в Штаттхалле ганзейського міста Росток. На конгресі були обговорені сучасні підходи та стратегії кооперативного розвитку мікрорайонів у міському розвитку, а також відбувся обмін ідеями щодо сталого, інтегрованого проектування міських мікрорайонів та сільських територій на національному, європейському та міжнародному рівнях. Важливою темою конгресу стало обговорення п'ятирічного впровадження просторових концепцій Нової Лейпцизької хартії. Відомо що ідеї функціоналізму Афінської хартії були масовано реалізовані у східних європейських містах у тому числі і на території України у вигляді мікрорайонів. Тому важливим є результат впровадження методології сучасної просторової трансформації мікрорайонного принципу житлової забудови під сучасні потреби містян. Така просторова трансформація не повинна мати конфліктний характер. Планувальна організація мікрорайону має у своїй основі ступеневу систему обслуговування, яка у представлених експертних розробках суттєво доповнювалась інтегративними підходами трансформації громадських просторів. Просторова трансформація розглядалась у трьох блоках (панельні дискусії). Перший блок – «Разом заради району» (Block 1. Gemeinsam für das Quartier) де провідною темою трансформації була тема – «Спортивна мережа – разом заради фізичних вправ у громаді». Спортивна мережа змінює простори суспільного використання у мікрорайонах на новий якісний рівень з детальною ландшафтної реконструкцією, з виконанням вимог інклюзії і доступності до об'єктів соціальної інфраструктури. Другий блок – «Відповідальне формування – місцева демократія» (Block 2. Verantwortlich gestaltung – Demokratie lokal). У цьому блоці були представлені просторові проекти на тему - «Ось так створюється майбутнє в сільській місцевості», де детально було розглянуті пропозиції по

формуванню приміських територій. Важливою ознакою було врахування культурологічних аспектів сільських ландшафтів. Третій блок – «Перезапуск громадських просторів– Молоді імпульси для спільного блага» (Blok 3. Neustart WIR – junge Impulse für das Gemeinwohl). Одним з важливих проєктів був проєкт «Аудит суспільних інтересів» на прикладі міста Ерфурт за участю експертів Технічного університету міста Дортмунд (Technische Universität Dortmund). Зміст проєктних пропозицій полягав у врахуванні кліматичних змін та трансформація громадських просторів мікрорайонів під нові вимоги просторових концепцій Нової Лейпцігської Хартії – 2020 «Трансформаційна сила міст для спільного блага». Хартія формує п'ять ключових принципів належного врядування містами та три конкретні напрямки дій для політики міського розвитку. До п'яти ключових принципів належного міського врядування включено: орієнтація на загальне благо; комплексний підхід; участь і співтворчість; багаторівневе врядування; підхід, орієнтований на місцевість. Запропоновано три напрямки дій для політики міського розвитку і міської трансформації: зелене місто; справедливе місто; продуктивне місто.

Зважаючи на тематичне спрямування Федеральних конгресів з питань національної політики міського розвитку, які проводяться у Німеччині, можна констатувати про їх актуальність та своєчасність щодо проблем розвитку європейських міст. Виклики які постали перед українськими містами, у процесі відбудови зруйнованих територій, потребують комплексного вирішення з урахуванням європейського досвіду. Саме такий підхід дозволить відбудувати зруйновані міста України на новому якісному рівні, зробити «краще ніж було».

УДК 711.58:[378.091.31-027.31+658.589]

**СИНЕРГІЯ СУЧАСНОЇ ОСВІТИ ТА ПРИКЛАДНИХ ІННОВАЦІЙ У ФОРМУВАННІ
ПРОСТОРОВОГО СЕРЕДОВИЩА ЖИТЛОВОЇ ЗАБУДОВИ СЬОГОДЕННЯ**

Вадімов Д.В., аспірант

Шевченко Л.С., к. арх., доцент

Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

vadimovdv53@gmail.com

Актуальність. Сучасний етап розвитку суспільства характеризується динамічними соціально-економічними та технологічними змінами, що ставлять перед системою архітектурно-містобудівної та художньої освіти (АМХО) нові, комплексні виклики. Необхідність адаптації до цих викликів вимагає перегляду традиційних методик викладання та впровадження інноваційних педагогічних інструментів. Одним із таких інструментів є коучинг, який, будучи ефективною технологією розвитку особистісного та професійного потенціалу, може значно підвищити якість підготовки фахівців, здатних вирішувати складні завдання просторового планування, зокрема – реорганізації прибудинкових територій.

Метою даної роботи є аналіз взаємозв'язку між сучасними тенденціями розвитку АМХО, ефективністю застосування коучингу як освітньої технології та практичною реалізацією принципів організації якісного прибудинкового простору багатоквартирної житлової забудови.

Результати дослідження. Сучасні тенденції в АМХО диктуються глобальними викликами: сталим розвитком, кліматичними змінами, урбанізацією та потребою у створенні інклюзивного та екологічно відповідального середовища. Освіта має перейти від простого передавання знань до формування у студентів компетенцій, орієнтованих на вирішення реальних проблем. Ключові тенденції включають:

- 1) поглиблення використання інформаційного моделювання будівель та геоінформаційних систем у навчальному процесі;
- 2) посилення зв'язків з інженерними, соціальними та екологічними науками;